معنی گفته اند و اول کسی که شعر گفته یعرب بن قحطان بود که روزی در مجلس [illegible] کرد
چون شعور یافت قسم از الفاظ از انجا پیدا شد که کلام موزون گفته شعر
مصراع [illegible]
و بعضی گفته اند اول کسی که شعر گفت [illegible]
[illegible]
[illegible]

رساله

بسم الله الرحمن الرحیم

سپاس بی‌قیاس [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

حضرت [illegible] السلطنة [illegible]

السلطانیه [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

در تعریف [illegible] حروف [illegible]

در بیان حروفی که [illegible] در بیان [illegible] قافیه

در بیان انواع [illegible] و القاب قافیه باعتبار [illegible]

در بیان انواع قافیه باعتبار [illegible] در بیان عیوب قافیه

در بیان [illegible] قافیه و [illegible] در [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

در بیان حروف قافیه [illegible] حروف روی [illegible]

[illegible] حروف قافیه [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

تعریف [illegible]

[illegible]

قافیه

حروف [illegible] اول ردف دوم روی [illegible]

وصل پنجم خروج عبارت از آخرین حرف اصلی [illegible]

[illegible] قافیه گویند [illegible] فی الواقع [illegible]

[illegible]

[illegible] فی الواقع [illegible]

[illegible]

[illegible] حرف [illegible] قافیه [illegible] حرف [illegible]

[illegible]

مزید

[illegible]

[illegible] عبارت است از [illegible]

[illegible]

[illegible] حروف قافیه [illegible]

حرف [illegible] حروف قافیه [illegible]

رشته

[illegible] عبارت است از آخرین حرف متحرک [illegible]

[illegible] قافیه [illegible]

[illegible]

ناگفته اند [illegible] باشد و [illegible] در آمد که اول [illegible] حروف [illegible]

[illegible] رعایت [illegible] رعایت [illegible]

در رعایت [illegible]

[illegible] حروف [illegible]

در رعایت [illegible]

[illegible]

[illegible]

معروف [illegible] و مجهول [illegible] معروف [illegible]

[illegible] مجهول [illegible]

[illegible] معروف و مجهول [illegible]

[illegible] مجهول [illegible]

[illegible] مجهول [illegible]

[illegible]

[illegible] حروف مجهول [illegible]

[illegible]

[illegible] حروف [illegible]

[illegible]

در این بیت ... که مصحف ... [illegible] ... او در تحقیق ... و دو
ست و ... گفت ... و دیگری ... آن ... [illegible]
بیت ... [illegible] ... حروف قید ... [illegible]
باشد ... [illegible] ... ردف ... [illegible]
قافیه ... [illegible] ... [illegible]
قافیه ... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... حروف قید ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... حرف ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... حروف ... [illegible]
... [illegible] ... فارسی ... الف و یا و
واو ... و یا حرف ... [illegible]
... دیگر حرف ... [illegible]
... حرف ... [illegible]
را ... الحاق ... [illegible]

در بیت ... [illegible]

بر کاد

قطعه

[illegible]

کرده ... [illegible] ... [illegible]
و ... حروف ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... این فن ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... حرف ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... حروف ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... حروف ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]

گرار خروج در دو قافیه واجب است و در شعر معتبر [illegible] که روی [illegible]
که در [illegible] عروض [illegible] مانند [illegible] است و در
اشعار حروف قوافی [illegible] خروج [illegible]
حروف که [illegible] و وصل [illegible] خطاب [illegible]
[illegible] مشهور [illegible] حروف است و مشهور [illegible] که [illegible]
[illegible] که [illegible] روی [illegible] و خروج
[illegible] حروف [illegible] خروج [illegible] که
[illegible] حروف [illegible]
[illegible] حروف در قوافی [illegible] است که [illegible] قافیه [illegible]
[illegible] حروف [illegible] آمده [illegible] است [illegible]
خروج [illegible] حروف است [illegible] خروج [illegible]

[illegible] روی [illegible] حرکت [illegible]
[illegible] حروف [illegible] در [illegible]
[illegible] در قوافی واجب است [illegible]
[illegible] حروف [illegible]
[illegible] حروف قافیه [illegible] است [illegible]
[illegible] مانند [illegible] است [illegible]
[illegible] مانند [illegible]
[illegible] حروف [illegible] تجربه
[illegible] در قوافی واجب [illegible]
[illegible] حروف [illegible]
[illegible] حروف [illegible] در [illegible]
[illegible] است [illegible]
[illegible] حروف [illegible] جمع [illegible]
[illegible] حرکت [illegible] است [illegible]

چنانکه در [illegible] [illegible] هرگز
[illegible]
[illegible] حرف [illegible] در قوافی [illegible]
[illegible] که [illegible] حروف قافیه [illegible] قافیه
[illegible] قافیه [illegible]
قافیه [illegible] است [illegible]
است [illegible] حرکت [illegible] است [illegible]
[illegible]
[illegible] شاعر [illegible]
[illegible] در قوافی [illegible]
[illegible] حرکت [illegible] در قوافی [illegible]
حروف وصل [illegible] است [illegible] در قافیه [illegible]
[illegible] در [illegible] واجب [illegible]
چو حرف [illegible] حرکت [illegible]
[illegible] اگر [illegible] حرکت است
که [illegible] شاعر [illegible]
[illegible] ردف [illegible]
[illegible] است [illegible]
[illegible] حرکت [illegible] است [illegible]
[illegible] حرکت [illegible] اشباع
[illegible] حرکت [illegible] است مانند حرکت [illegible]

ماقبل الف در ضرب بود   چشمها را رم دهی [illegible] و نهار
تا غزالم رنگ [illegible] کرد قرار   و مانند حرکت ماقبل یا در [illegible]
دراز [illegible]   [illegible] شرح حال [illegible]
[illegible]   [illegible]
در [illegible] حرف [illegible] و حرکت [illegible]
[illegible] حرف وصل که [illegible] اختلاف [illegible]
که حرکت ماقبل [illegible]
در قصه [illegible]   [illegible]
در [illegible] آب [illegible]
[illegible] که این اختلاف [illegible]
[illegible]
هم [illegible]   [illegible] جزیره
برای [illegible] اختلاف [illegible]   [illegible]
[illegible] حرکت ماقبل [illegible]
[illegible] حرکت ماقبل [illegible]
ماقبل قید و اگر [illegible] حرکت ماقبل [illegible]
[illegible] ماننه
ضمه ماقبل [illegible]   [illegible]
[illegible]
[illegible] اشباع [illegible]
[illegible]
[illegible] حرکت [illegible]
وصل [illegible]
[illegible] حرکت ماقبل [illegible]

[illegible]

که آن حرکت اشباع [illegible] ماننه [illegible] ماقبل الف [illegible] و کسره [illegible]
و ضمه ماقبل الف در [illegible]
[illegible] حرکت [illegible] اشباع [illegible]
[illegible] اشباع [illegible]
[illegible]
[illegible] حرکت [illegible]
[illegible] حرف وصل [illegible]
[illegible]   [illegible] دبیر
[illegible]
[illegible] حرکت [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] زود
[illegible] حرکت [illegible] ماننه
کسره [illegible]   [illegible] از راه ره
[illegible]
[illegible]
[illegible]
حرکه [illegible] ماننه [illegible]
[illegible]
ماننه حرکه [illegible]
[illegible]
[illegible] ماننه حرکه [illegible]

در تنبیه و در سبب مکرر در زه و در بیان سکر الفاظ مطلق در قوافی ذ حرف است و نفاذ
در الفاظ ردیف شش قافیه است و جمع حرکت اسم حروف است [illegible] که [illegible] کلمه بلار
انها بعضی [illegible] مجهول و ملفوظ [illegible] که سبب نفاذ حکم [illegible] بر
سبب الفاظ و هم [illegible] در بیان انواع روی و اوصاف آن
انواع و الفاظ قافیه بنا بر اوصاف آنها انواع روی است روی
مشدد و روی مطلق و روی مشدد است [illegible] حروف و حرکت مجرد [illegible] مانند کار
و بار و مقید در الفاظ است و جمع روی [illegible] که اتفاق حروف در الفاظ کار بند
کرده شد [illegible] اول [illegible] وقت [illegible] روی مطلق [illegible] که حرف و حرکت در
بود و مانند [illegible] و ربع و اطلاق در الفاظ [illegible] و در جمیع حرف روی
مجرد و مرد [illegible] در حرکت [illegible] و در قیدی [illegible] اتفاق حروف و الفاظ
[illegible] که در [illegible] بعد [illegible] اول مطلق [illegible]
و اوصاف انواع روی مطلق اوصاف [illegible] مطلق و مقید [illegible]
و [illegible] در الفاظ [illegible] مجرد [illegible] و اگر [illegible]
[illegible] در روی [illegible] مقید مجرد [illegible] و در [illegible]
[illegible] و در [illegible] مقید و در [illegible] مقید مجرد [illegible]
روی مطلق در [illegible] مطلق مجرد [illegible] مطلق با ردف [illegible] و در [illegible]
[illegible] مطلق [illegible] و خروج [illegible] و [illegible] الفاظ [illegible]
اوصاف انواع روی [illegible] مطلق [illegible] اما [illegible]
[illegible] الف [illegible] روی مقید [illegible] مقید مجرد [illegible] مقید با [illegible]
مانند [illegible] مقید [illegible] مانند [illegible] و در [illegible]
[illegible] و [illegible] دخیل [illegible] الفاظ [illegible]
روی مطلق [illegible] الفاظ [illegible] تأسیس [illegible]
کرده اند و [illegible] و جمیع [illegible] مجرد [illegible] و [illegible]
و جمیع [illegible] که [illegible] اند [illegible] مقید به ردف مانند کار و بار
[illegible] مقید به [illegible] مانند [illegible] مقید [illegible] مانند [illegible]

[illegible]

و [illegible] در الفاظ [illegible] آنست مطلق مجرد [illegible]
مطلق با تأسیس تنها مانند چادر و [illegible] مطلق با تأسیس [illegible] مانند [illegible]
مطلق با ردف مفرد مانند یار و [illegible] مطلق با ردف مرکب [illegible] مانند [illegible]
و [illegible] مطلق مجرد [illegible] مانند [illegible] مطلق با خروج مانند [illegible]
مطلق با خروج و مزید مانند [illegible] مطلق با خروج و مزید [illegible]
[illegible] مطلق با تأسیس و خروج مانند [illegible]
مطلق با تأسیس و خروج و مزید مانند [illegible] مطلق با تأسیس و خروج
و مزید و نایره مانند [illegible] الفاظ مطلق با تأسیس و خروج
[illegible] مجرد [illegible] مطلق با ردف معروف [illegible]
و مطلق با ردف مرکب [illegible] و مطلق مجرد [illegible]
[illegible] الفاظ [illegible] را اوصاف مطلق [illegible]
الفاظ [illegible] را اوصاف روی مقید [illegible] مجموع الفاظ
[illegible] مجرد [illegible] الفاظ
[illegible] در [illegible] بعضی [illegible]
انواع قوافی گفته اند و بعضی دیگر [illegible] گفته اند [illegible]
در بیان انواع قافیه بنا بر تقطیع [illegible] مراد [illegible]
دیگر [illegible] متکاوس [illegible] متدارک [illegible] و بعضی [illegible]
قوافی گفته اند و بعضی دیگر [illegible] گفته اند [illegible]
[illegible] تقطیع در قافیه [illegible] حروف [illegible] آمده [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] اندر [illegible] در [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] در اصطلاح قافیه دو حرف ساکن جمع باشند بعد از [illegible] در آخر [illegible] است
باعتبار اجتماع حروف قافیه متواتر است و حد او مقطع آن ساکن که در آخر
است تا اول ساکنی که پیش از آن ساکن است یک حرف متحرک بیش واسطه نشده باشد
چنانکه درین بیت که [illegible] گفته [illegible]
[illegible] و چنانکه درین بیت [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
قافیه متدارک است و حد او مقطع آن ساکن که در آخر او
باشد تا اول ساکنی که پیش از آن ساکن است دو حرف متحرک واسطه باشند چنانکه
درین [illegible] گفته [illegible]
[illegible]
رجحت [illegible] حرف [illegible] قافیه [illegible]
باعتبار اجتماع [illegible] قافیه متراکب است و حد او مقطع آن ساکن که در آخر است تا اول
ساکنی که پیش از آن ساکن است سه حرف متحرک واسطه باشند چنانکه درین [illegible]
[illegible] گفته [illegible]
[illegible]
متحرک [illegible]
[illegible] باعتبار اجتماع حروف متحرکه قافیه متکاوس است و حد او
مقطع آن ساکن که در آخر است تا اول ساکنی که پیش از آن ساکن است چهار حرف
متحرک واسطه باشند [illegible]

[illegible]

[illegible] حرکت [illegible]
[illegible] **حذو** [illegible]
[illegible] **توجیه** [illegible]
[illegible] **مجری** [illegible] **نفاذ** [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] **فصل** در عیوب قافیه [illegible]
[illegible] سناد [illegible] **سناد** اختلاف ردف [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] **اقوا** [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

زاوه

[illegible]

الف

الطاء

[illegible]

[illegible]

١ المکرر
٢ الثانی
٣ البادی
٤ المتاثر
٥ القعر
٦ المتواتر
٧ الراتب
٨ الترادف
٩ المقطع

بسم الله الرحمن الرحیم

[illegible]

العلیم [illegible]
القابض [illegible]
الباسط [illegible]
الخافض [illegible]
الرافع [illegible]
المعز [illegible]
المذل [illegible]
السمیع [illegible]
البصیر [illegible]
الحکم [illegible]
العدل [illegible]
اللطیف [illegible]
الخبیر [illegible]
الحلیم [illegible]
العظیم [illegible]
الغفور [illegible]
الشکور [illegible]
العلی [illegible]
الکبیر [illegible]
الحفیظ [illegible]
المقیت [illegible]
الحسیب [illegible]
الجلیل [illegible]
الکریم [illegible]
الرقیب [illegible]

[illegible]

٣٥ المجیب [illegible]
٣٦ الواسع [illegible]
٣٧ الحکیم [illegible]
٣٨ الودود [illegible]
٣٩ المجید [illegible]
٤٠ الباعث [illegible]
الشهید [illegible]
٤٢ الحق [illegible]
٤٣ الوکیل [illegible]
٤٤ القوی [illegible]
٤٥ المتین [illegible]
٤٦ الولی [illegible]
٤٦ الحمید [illegible]
٤٧ المحصی [illegible]

[illegible]

چنانکه در این رباعی امیر خسرو — [illegible] دل دو [illegible] حرف
[illegible] ست [illegible] مجمع سنگ [illegible]
[illegible] دلبری که [illegible]
[illegible] رسیده و [illegible] حاجب و حاجب [illegible]
و حاجب [illegible] برده و [illegible] که [illegible]
[illegible] تمام [illegible]
[illegible] مستقل [illegible] لفظ [illegible] گردد [illegible]
[illegible] مستقل [illegible] شده [illegible]
[illegible]
[illegible] مصراع
[illegible] ردیف [illegible]
[illegible]
[illegible] ردیف [illegible]
[illegible] احتیاج [illegible]
[illegible]
[illegible] ردیف [illegible]
احتیاج [illegible] ردیف [illegible]
تعریف ردیف [illegible]
گفته که [illegible] ردیف [illegible] الفاظ [illegible]
چه اگر ردیف [illegible]

[illegible]

[illegible] بعضی [illegible] بعضی [illegible]
[illegible] که در ردیف [illegible] اعتبار [illegible] قافیه
قافیه و ردیف باشد [illegible] اعتبار [illegible]
[illegible] حروف [illegible] ردیف [illegible]
[illegible] ردیف [illegible]
[illegible] خلاف [illegible] شعر [illegible]
[illegible] ردیف [illegible] حروف [illegible]
شعر [illegible] حروف [illegible] ردیف [illegible]
[illegible] ردیف [illegible]
که ردیف [illegible]
[illegible] مطلع [illegible]
[illegible] آید [illegible] آید [illegible]
[illegible] ردیف [illegible]
[illegible] آید [illegible]
[illegible] آید [illegible] ردیف [illegible]
[illegible] ردیف [illegible]
[illegible] تمام [illegible]

[illegible]
[illegible] صدف [illegible]

م م م م
م م م
م م
م

تمام [illegible]

[illegible] بود [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] عروض [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] شعر [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

شعر [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] مصراع [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] مصراع اول [illegible] [illegible]

عروض [illegible] [illegible] عروض [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] مصراع

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] مصراع [illegible] [illegible]

[illegible] مصراع [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

حرف [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

متحرک [illegible] [illegible] [illegible] متحرک [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

متحرک [illegible] [illegible] [illegible] متحرک [illegible]

[illegible] [illegible] مصراع [illegible] مصرع [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ازورم

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

بسم الله الرحمن الرحیم و به نستعین

سپاس بی‌قیاس و حمد بی‌منتهی مر [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

و آل و اصحاب او اما بعد [illegible] [illegible] [illegible]

در علم عروض و قافیه [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] عروض

[illegible] عروض [illegible] [illegible] [illegible]

اول [illegible] مصراع [illegible] عروض [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] عروض [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] عروض [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] عروض [illegible]

[illegible] [illegible] متحرک [illegible] حرف اول [illegible] متحرک

[illegible] متحرک [illegible] اعراب [illegible] [illegible]

[illegible] اعراب [illegible] معروف و مجهول [illegible] معروف [illegible]

[illegible] [illegible] معروف [illegible] [illegible]

[illegible] اعراب [illegible] متحرک [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

العروض [illegible] [illegible]

سبب مقدم و از مفعولن آید بر وزن ... و کم گو و اگر سبب مقدم و از مفاعیلن
آید بر وزن ... [illegible] ... خوانند و اگر سبب خفیف
و یک وتد مجموع ... جزء آید و اگر وتد ... جزء مقدم و از مفاعیلن آید بر وزن
... و اگر سبب مقدم و از مستفعلن آید بر وزن ... و اگر ... مستفعلن
... سبب و ... فاعلاتن آید و ... در ترکیب ... و ...
یک وتد مجموع ... آید و اگر ... مقدم ... فاعلاتن آمده ... ترکیب
از سبب خفیف و یک ... مفاعلتن آید ... و اگر ... وتد ...
متفاعلن آید بر وزن ... در ترکیب ... سبب خفیف و یک وتد مفروق
مجزو آید ... مفعولات بود بر وزن ... و ... [illegible]
عروض ... و ... مستفعلن ... [illegible]
فعل ... [illegible] ... مفعولات
... [illegible] ... مفعولات ...
... که جزو ... باشد و ... جزو که ...
... بحر ... در بحر ... و ... و کامل و متقارب و
... در ترکیب ... با یکدیگر ... بحر ...
که سریع و منسرح و مضارع و خفیف و مجتث و مقتضب و ...
و بسیط و غریب و قریب و ... که ... بحر ...
... و منسرح و ... و کامل و ... و بسیط
... و غریب و ... و ... و قریب
و ... دیگر ... مشترک ...

بحر هزج در اصل مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن بود و بحر رجز در اصل
مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن بود و بحر رمل در اصل فاعلاتن
فاعلن

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن باشد و بحر مجرد و فرد در اصل ...
... باشد و بحر کامل در اصل متفاعلن متفاعلن متفاعلن ... باشد و
بحر متقارب در اصل فعولن فعولن فعولن فعولن باشد و بحر ... در اصل
فاعلن فاعلن فاعلن فاعلن باشد و بحر سریع در اصل مستفعلن مستفعلن مفعولات بود و
بحر منسرح در اصل مستفعلن مفعولات مستفعلن مفعولات باشد و بحر خفیف
در اصل مستفعلن فاعلاتن مستفعلن باشد و بحر مضارع در اصل مفاعیلن
فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن باشد و بحر مجتث در اصل مستفعلن فاعلاتن
مستفعلن فاعلاتن باشد و بحر مقتضب در اصل مفعولات مستفعلن مفعولات مستفعلن
مستفعلن باشد و ... بحر ... در اصل ...
... باشد و بحر بسیط در اصل مستفعلن فاعلن مستفعلن فاعلن باشد و ...
بحر غریب در اصل ... فاعلاتن ... مستفعلن باشد و بحر قریب در
اصل مفاعیلن مفاعیلن فاعلاتن ... و ... در اصل فاعلاتن ...
... باشد و ... ترکیب ... و ... بحر ...
جزو ... [illegible] ...
و ... زحاف ... و ... خفیف ... و در اصل ...
... در اصطلاح ... اجزای ...
... [illegible] ... عرب و عجم ...
... عرب و ... عجم ...

کف قصر حذف خرم قبض شتر هتم جب زلل بتر
خبن طی قطع شکل صلم تشعیث جحف جدع ... ربع
سلخ خبل خرم نحر وقف کسف اسباغ اذاله ترفیل
... کسف ... در اصطلاح

آنست که از جزو اسباعی که آخر آن سبب خفیف بود کم کنند و حرکت ما
قبل را بیندازند و این در مفاعیلن و فاعلاتن بود که از مفاعیلن فعولن بماند و از فاعلاتن
فاعلات بماند و این را محذوف خوانند و در لغت کوتاه کردن بود و در
اصطلاح آنست که از جزوی که آخر آن سبب خفیف بود کم کنند و متحرک
ما قبل را ساکن کنند و این در مفاعیلن و فاعلاتن و فعولن بود که از مفاعیلن مفاعیل
و از فاعلاتن فاعلات و از فعولن فعول بماند و آن را مقصور خوانند
و در لغت [illegible] بود و در اصطلاح آنست و از جزوی که آخر آن سبب خفیف
بود آن سبب بیفکنند و این در مفاعیلن و فاعلاتن و فعولن بود که از مفاعیلن [illegible]
بماند [illegible] فعولن بنهند و از فاعلاتن فاعلا بماند فاعلن بجای آن بنهند و از
فعولن فعو بماند فعل بجای آن بنهند و این را محذوف خوانند و در لغت
دیوار بن بریده بود و در اصطلاح آنست که از مفاعیلن میم و نون
[illegible] بیفکنند فاعیل بماند مفعول بجای آن بنهند و این را
اخرب نامند و در لغت [illegible] بود و در اصطلاح آنست که حرف
پنجم ساکن [illegible] بیفکنند و این در مفاعیلن و فعولن بود که از مفاعیلن مفاعلن
بماند و از فعولن فعول و این را مقبوض نامند و در لغت عیب
کردن بود و در اصطلاح آنست که از مفاعیلن میم و یا بیفکنند [illegible]
[illegible] بماند و این را اشتر خوانند و در لغت [illegible]
و در اصطلاح آنست که از مفاعیلن سبب آخر بیفکنند و [illegible]
ساکن [illegible] بماند [illegible] بجای آن بنهند و این
را [illegible] نامند و در لغت [illegible] بود و در اصطلاح آنست
که از مفاعیلن دو سبب خفیف بیفکنند مفا بماند فعل بجای آن بنهند و
آن را مجبوب خوانند و در لغت [illegible] بود و در

اصطلاح

[illegible]

و در اصطلاح آنست که از مفاعیلن [illegible] مفاعی [illegible] بماند [illegible] از اول
[illegible] و در لغت دنباله بریدن بود و در اصطلاح آنست که از مفاعیلن [illegible]
ماند [illegible] فعولن بجای آن بنهند و این را ابتر خوانند و در لغت
[illegible] بود و در اصطلاح آنست که از جزوی که اول آن سبب خفیف باشد
حرف دوم که ساکن است بیفکنند و این در مستفعلن و فاعلاتن و مفعولات و فاعلن
[illegible] مستفعلن [illegible] مفاعلن [illegible] مفعولات [illegible]
[illegible] بجای آن بنهند و این را مخبون نامند
و در لغت [illegible] بود و در اصطلاح آنست که از جزوی که حرف
چهارم آن ساکن بود آن حرف ساکن بیفکنند و این در مستفعلن و مفعولات بود که از مستفعلن
مستعلن [illegible] مفتعلن بجای آن بنهند و از مفعولات مفعلات بماند فاعلات
بجای آن بنهند و این را مطوی خوانند و در لغت [illegible] بود و در اصطلاح
آنست که [illegible] مجموع حرف ساکن بیفکنند و متحرک پیش از آن ساکن [illegible]
و در مستفعلن [illegible] بود که از مستفعلن [illegible] بماند مفعولن بجای
آن بنهند و از فاعلن [illegible] فعلن بجای آن بنهند و این را مقطوع خوانند
و در لغت [illegible] بود و در اصطلاح آنست که از فاعلاتن الف
از سبب اول [illegible] بیفکنند فعلاتن بماند [illegible] و این را مشکول نامند
و در لغت [illegible] بود و در اصطلاح آنست که از فاعلاتن سبب آخر بیفکنند
و وتد [illegible] ساکن آن [illegible] و متحرک [illegible] فاعلن بماند فعلن
بجای آن بنهند و این را [illegible] خوانند و در لغت [illegible]
بود و در اصطلاح آنست که فاعلاتن را [illegible] فاعلاتن [illegible]
[illegible] بنهند [illegible]

[illegible] بنهند

با مشکول [illegible]

در مفعولات [illegible] بنهند

[اجزا]

در لغت چیزی را گویند که نیمه آن بریده بود و در اصطلاح آنست که تا کامل شده
مجزو کنند یعنی فعلاتن فعولن را فاصله صغری سازند از آنکه چند از متن باید طلب
فع بجای آن بنهند و مع جمیع از فعلاتن جزو را مجحوف نامند در لغت
دنباله بریده بود و در اصطلاح آنست که از مستفعلن وتد مجموع که مستف
باشد دو حرف بجای آن بنهند و از آنجمله دیگر نامند در لغت بریدن دنبال
بود و در اصطلاح آنست که از مفعولات سبب خفیف که است حذف
لات باشد فاع بجای آن بنهند و از آنجمله مجدوع خوانند در لغت بند استخوان [بجای م]
بود و در اصطلاح آنست که از جزوی که در اول آن دو سبب خفیف بود
اول سبب خفیف دوم که از مستفعلن و مفعولات که از مستفعلن مفعلن باشد فاعلن
بجای آن بنهند و از مفعولات مفعلات باشد فعول بجای آن بنهند بضم لام
و آنرا مخزوم خوانند در لغت رخنه کردن بود و در اصطلاح آنست
که از فعول میم حذف کنند عول بجای آن بنهند و چنین فعلی از فعول حذف اول
اثلم خوانند در لغت تا رسیدن بود و در اصطلاح آنست که از مستفعلن
متفعلن باشد فعلتن بجای آن بنهند و آنرا مخبول نامند در لغت و دندان
پیش شکستن بود و در اصطلاح آنست که از فعولن عول باشد فعل
بجای آن بنهند بضم لام و آنرا اثرم خوانند در لغت کلوی بریدن
بود و در اصطلاح آنست که از مفعولات که لات باشد
مفعولا باشد فع بجای آن بنهند و مع چیزی از مفعولات جزو را مجبوب
خوانند در لغت دل بود و در اصطلاح آنست که از مفعولات
مفعول و آنرا موقوف خوانند در لغت دل
بود و در اصطلاح آنست که از مفعولات مفعولا باشد مفعول به
جای آن بنهند و آنرا مکشوف خوانند در لغت اسباغ تمام کردن

[آن م]

و در اصطلاح آنست که از وتد مجموع حرف ساکن بیفکنند و متحرک ساکن کنند
یعنی قطع شود در مستفعلن که از مستفعلن نون بیفکنند و لام را ساکن کنند
مستفعل باشد و مفعول بجای آن بنهند و در فاعلن نون بیفکنند و لام ساکن کنند فاعل باشد فعلن
بجای آن بنهند و آنرا مقطوع خوانند در لغت دست بریدن
دو جزوی که آخر آن سبب خفیف بود حرف ساکن از سبب خفیف بیفکنند
مفاعیلن و فاعلاتن مفاعیل و فاعلات شود و مفاعیل بجای آن بنهند
مکفوف خوانند در لغت و دامن برچیدن بود و در اصطلاح آنست که از
جزوی که آخر آن وتد مجموع بود حرف ساکن از وتد بیفکنند و ما قبل آن ساکن
شده مستفعلن مستفعل شود مستفعلن و فاعلن فاعل شود آنرا مذال
خوانند در لغت چیزی در از کشیدن بود و در اصطلاح آنست که
بر وتد مجموع آن یک سبب زیادت شود مستفعلن مستفعلاتن شود آنرا مرفل
خوانند تا آنکه شعر از روی لغت و داشتن بود و در [بلیغ]
که چیزی که بر بند کرسید بیاید شعر و از روی اصطلاح کلام موزون
مقفی محیل در لغت اوراق است و از روی اصطلاح کلام
مع آورده از حسب وضع دلالت کند بر معنی فایده و در قصیده معنی
از روی لغت حد و مقصد از عرض بود و در اصطلاح
تابع آن ...ع حرکات و سکنات و مناسبت آن از ابیات و مقدار ...
از ... باید که دو شعر خوانند و به آن ...
مسمط قصیده است که در هر بیت چهار مصراع در یک قافیه ...
شود و ... غزل و قطعه از این حساب مثنوی آنست که در هر بیت
او دو قافیه باشد و مسمط آنست که یک بیت ...

سازند و در زحاف تشعیث آنچه در قافیه گفته‌اند روا دارند و در بحر چهارم تا قافیه اصلی است رد
که بجای [illegible] باشد که قافیه اصلی در بحر چهارم تا قافیه اصلی
بیارند [illegible] مصراعی گردد آرند [illegible] رونق [illegible]
[illegible] او [illegible] مستقطع [illegible] باشد از شعر [illegible]
تا [illegible] گفته‌اند [illegible]
است [illegible] دارد [illegible] مستعمل [illegible] است که قافیه
دارد [illegible] دارد [illegible] قافیه [illegible] است که [illegible]
[illegible] قافیه [illegible]
باید [illegible] دشواری [illegible]
از [illegible] آنجا [illegible]
[illegible] حرف [illegible]
[illegible] تقطیع [illegible]
و در اصطلاح آنست که ارکان [illegible] اجزای عروضی [illegible]
کنند تا [illegible] و در تقطیع باید که [illegible]
مکتوب [illegible] حروف [illegible] بنویسند که
در لفظ نیارند [illegible] در تقطیع [illegible] حرکت [illegible] حرف
[illegible] که [illegible] که در [illegible]
[illegible] نهاده [illegible]
[illegible] تقطیع [illegible]
[illegible] تقطیع [illegible]
[illegible] حروف [illegible] که [illegible]
[illegible] تقطیع [illegible] حروف [illegible]
[illegible] تقطیع [illegible]

[illegible] سه [illegible] بحر [illegible]

[illegible]

تا [illegible] در تقطیع
[illegible] حروف [illegible] بنویسند و در تقطیع [illegible] اول
ساکن [illegible] متحرک چون [illegible] در تقطیع
[illegible] بنویسند [illegible] بنویسند [illegible] تقطیع [illegible]
چون [illegible] تقطیع متحرک [illegible]
باشد [illegible] حرف [illegible] در تقطیع [illegible] بنویسند [illegible]
[illegible] باشد [illegible] در تقطیع [illegible]
[illegible] بنویسند [illegible] حرف [illegible] حرف [illegible] اول
متحرک [illegible] ساکن و اگر در [illegible] حرف ساکن [illegible]
حرکت دهند [illegible] حرکت دهند [illegible]
ساکنی [illegible] و اگر [illegible]
[illegible] ساکن [illegible]
[illegible] ساکن [illegible] باید [illegible]
بنویسند و در تقطیع [illegible] نیارند [illegible]
حرکت دهند [illegible] و اگر در [illegible]
[illegible]
مقطع [illegible] ساکن [illegible]
[illegible]
باشند [illegible] تقطیع [illegible]
[illegible] که در تقطیع متحرک [illegible] ساکن [illegible]
صورت [illegible] باشد [illegible]

[illegible]

و اگر هر دو حرف [illegible] باشد تقطیع کنند بحر دیگر [illegible] مفاعیلن [illegible]
فاعلن [illegible] بحر [illegible] و از مستفعلن [illegible]
مستفعلن [illegible] مستفعلن [illegible]
این [illegible] دو بحر را [illegible] دایره [illegible] دایره چند
بحر [illegible] متحرک [illegible]
بحر [illegible] متحرک [illegible]

[illegible] رحیمی [illegible]
[illegible] رحیمی [illegible] رحیمی [illegible]
[illegible] رحیمی [illegible] رحیمی [illegible]
[illegible] بحر را از یک بحر [illegible] که از یکی جدا کنند
که بحر دیگر [illegible] اصطلاح است که در دایره [illegible]
[illegible] که جدا کنند بحر دیگر شود چنانکه در دایره [illegible] که چون دایره [illegible]
مفاعیلن تمام شود و خواهند که مستفعلن را اخراج کنند از مفاعیلن جدا کنند
که [illegible] مستفعلن شود و چون دایره [illegible] تمام شود و خواهند که فاعلاتن
اخراج کنند از آن جدا کنند [illegible] فاعلاتن باشد و در دایره
چون دایره [illegible] تمام شود و خواهند که [illegible] تخریج کنند
باید که [illegible] جدا کنند که [illegible] باشد و چنانکه در دایره
چون دایره [illegible] تمام شود و خواهند که فاعلاتن [illegible] تخریج
کنند از [illegible] جدا کنند تا فاعلاتن [illegible] شود و چون [illegible] فاعلاتن [illegible]
تمام شود خواهند که مستفعلن تخریج کنند باید که از [illegible] فاعلاتن جدا کنند
تا مستفعلن [illegible] شود چنانکه در دایره [illegible] که چون دایره مشتبهه [illegible]

[illegible]



فعولن تمام شود و خواهند که فاعلن از آن اخراج کنند از آن فعولن جدا کنند [illegible]
فعو فاعلن باشند و چون چنین خواهند بحر را از بحر دیگر منفک کنند
اگرچه عدد و حروف متفق اند اما بحر کامل و [illegible]
مصراع [illegible] متحرک [illegible]
که متحرک [illegible] متحرک [illegible] که در [illegible]
[illegible]
[illegible] بحر [illegible]
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن بحر رجز مستفعلن مستفعلن مستفعلن بحر رمل فاعلاتن
فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن [illegible]
[illegible] بحر [illegible] مفاعلتن مفاعلتن بحر کامل متفاعلن
متفاعلن متفاعلن متفاعلن [illegible]
بحر متقارب فعولن فعولن فعولن فعولن بحر متدارک فاعلن فاعلن فاعلن فاعلن
[illegible] بحر طویل فعولن
مفاعیلن فعولن مفاعیلن بحر مدید فاعلاتن فاعلن فاعلاتن فاعلن بحر بسیط
مستفعلن فاعلن مستفعلن فاعلن [illegible]
[illegible] بحر منسرح مستفعلن فاعلات مستفعلن فاعلات بحر مضارع مفاعیل
فاعلات مفاعیل فاعلات بحر مقتضب فاعلات مستفعلن فاعلات مستفعلن
بحر مجتث مستفعلن فاعلات مستفعلن فاعلات [illegible]
[illegible] بحر سریع مستفعلن مستفعلن فاعلات بحر جدید
فاعلاتن فاعلاتن مستفعلن بحر قریب مفاعیلن مفاعیلن فاعلات بحر خفیف
فاعلاتن مستفعلن فاعلات بحر مشاکل فاعلات مفاعیلن مفاعیلن

چون اسم و اشتقاق در عروض [illegible] و هر کار یکی است
دو رضع و اسباب و اوتاد و دو اصل و ترکیب [illegible] از زحاف [illegible]
و اصل و فرع اجزا اند که از این اوزان است [illegible] که [illegible]
و [illegible] و [illegible] اصل از [illegible] و [illegible] که [illegible]
[illegible] تقطیع و ضابطه آن حروف [illegible] غیر ملفوظ و حروف ملفوظ [illegible]
و اشکال [illegible] که [illegible] و [illegible]
[illegible] از این اوزان [illegible] مصراع و [illegible] تقطیع [illegible] نام [illegible]
نام بحر [illegible] و نام [illegible] و [illegible] بر [illegible]
بعد از تقطیع [illegible] مستفعلن [illegible] [illegible] از [illegible] که [illegible]
[illegible] کرده اند [illegible] اگر [illegible] [illegible] باشد [illegible]
سالم مستفعلن [illegible] [illegible] او [illegible] باشد [illegible] [illegible]
او [illegible] باشد [illegible] [illegible] از [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] باشد [illegible] مفاعیلن مفاعیلن
مفاعیلن مفاعیلن اینجا لفظ [illegible] و [illegible] [illegible]
[illegible] که هر یک از این [illegible] که [illegible] مستفعلن [illegible]
حروف [illegible] [illegible] [illegible] سالم مستفعلن [illegible] [illegible]
دلم را [illegible] زاری [illegible] [illegible] زاری دلم را [illegible] زاری از [illegible]
[illegible] زاری مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن اینجا [illegible]
[illegible] که [illegible] [illegible] زاری [illegible] و [illegible] زاری
[illegible] شدن [illegible] زاری [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] مستفعلن [illegible] باشد که [illegible] که [illegible]
که [illegible] و [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] مستفعلن [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
که [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] مفاعلن مفاعلن مفاعلن
مفاعیلان [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] مستفعلن [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] مفاعلن مفاعلن مفاعلن
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] مختلف [illegible] [illegible] مختلف [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] مستفعلن [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] مفاعیلن [illegible]
مفاعیل مفاعیلن [illegible] مفاعیل [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
مستفعلن [illegible] [illegible] [illegible] در عشق [illegible]

رفت دل من به هنر   غمزه زلف سیم و عیش فال دلبر که استغنا برد
شادی من به هنر   مفاعلن مفاعیلن مفاعلن   این بحر مرکب مجوز است و مخمس
خوار است که رکنی کلمه ها است و دیگری مرکب که ازان مخبن و مخبوری مرتب
مستعمل عروض و ضرب مستفعلن مستفعلن مستفعلن بکر   زاهد بجنب [illegible] بیکار
کار است   دل مجروح این آزار است   زاهد که نوبکار کار است
دل مجروح ازان آزار   رسا است   مستفعلن مستفعلن مفاعلن این بحر مخبن
مکرر بیکار کار است و در آن روز است که در آخر مصراع اول [illegible] گرداند
زایل [illegible] که [illegible] یکدیگر آیند اگر کلمه اول را [illegible]
بود [illegible] هر مخمس عروض و ضرب مجدد مستفعلن مستفعلن مطوی
[illegible] هر خارم چه خارم   ابرو شبه دارم چه [illegible]
کو خارم [illegible]   ابرو [illegible] دارم [illegible]   مفاعلن مفاعیلن فعولن
مخبن مطوی   [illegible] رم و دارم [illegible] است   این مخبن مطوی
[illegible] که [illegible] مقصد [illegible] حرف   [illegible] مطوی
مخبن است   هر [illegible] مستفعلن [illegible]
[illegible]   [illegible] که [illegible]
[illegible] مفاعلن مفاعیلن [illegible]   این مخبن [illegible]
[illegible] مقصد [illegible]   هر [illegible]
[illegible]   مستفعلن [illegible]
[illegible] را [illegible]
[illegible] را [illegible]

[illegible]

[illegible]
مفاعلن مفاعیلن فعولن این [illegible] است که حروف [illegible]
[illegible] یکدیگر [illegible] هر [illegible] است
مستفعلن [illegible]   [illegible]   [illegible]
[illegible]   مفاعلن مفاعیلن [illegible] مستفعلن [illegible]
[illegible] است که [illegible] حروف [illegible] مستفعلن [illegible]
[illegible] مطوی   هر [illegible] حروف مستفعلن [illegible]   سبع
[illegible]   [illegible]
فعولن [illegible]   این مستفعلن [illegible] است [illegible]
[illegible] اما حروف [illegible] مستفعلن مطوی است
[illegible]   [illegible]
مفعول مفاعیل [illegible]   این مستفعلن مطوی [illegible] است که [illegible]
حروف [illegible] است   اما حروف [illegible]
[illegible]   [illegible]
[illegible] کلام   مفعول مفاعیل مفعول مفاعیل   این [illegible]
آدم و [illegible] کلام است که [illegible] حروف [illegible] است   [illegible]
[illegible] است [illegible]
[illegible]   هر [illegible] مستفعلن [illegible]   [illegible]   [illegible]
[illegible] آدم   مفاعلن مفاعیلن   این [illegible] آدم [illegible]
که حروف [illegible] است   هر [illegible]
[illegible] از [illegible] که [illegible] از [illegible]

روز و مفعول مفاعلن مفاعلن فاع اینجا مفعولن مخنق رو رو دو د و رو ز رو

روز و ب که با اول و آخر مصراع ها آمده و این نوع مخنق آنرا گویند که با اول

و آخر مصراع ها آمده است چنانچه با اول مربع و بخش هزج اخرم مفعول مفاعیلن

مفعولن مستعمل ماتم دل ایم و روی آدم سال تا دل ملک بنهد مثال

اخرب مفعولن فاعلن مفاعیلن فاع این را مفعول مستعمل آنرا گویند

که اگر از اول مصراع تا آخر مصراع خوانند و اگر از آخر مصراع خوانند

تا اول همین وزن مصراع بیرون آید نه غیر و بر عکس نیز باشد و این را مفعول مستعمل

باشند بحر رجز مثمن نوع اول از رد العجز علی الصدر و دلدار ما نو

سحر گویش منظور کار ما ای صد هزار لیلی از جبین منظور دلدار ما مستفعلن

مستفعلن مستفعلن مستفعلن اینجا رد العجز علی الصدر و دلدار ما است و دلدار

ما است که با اول و آخر بیت آمده و یک معنی رد العجز علی الصدر مثال است

نوع دوم از رد العجز علی الصدر شام ز رخسارت در بزم ای افتاد و روح

حسن ننگ است که بی زنده که اگر دود از اول سلطان شام مستفعلن

مستفعلن مستفعلن مستفعلن اینجا رد العجز علی الصدر شام و شام است که با اول

و آخر بیت آمده است و هر دو یک معنی دیگر رد العجز مستفعلن نوع سوم

از رد العجز علی الصدر نگذارد ما به یک قمر ز دیگر ما است مثال از

سحر تو قمر مستفعلن مستفعلن مستفعلن اینجا رد العجز علی الصدر قمر و قمر است

که یکی در میان مصراع اول واقع است و یکی در آخر مصراع آخر هر دو یک

معنی رد العجز علی الصدر مستفعلن نوع چهارم از رد العجز علی الصدر .

گر چه بر بر انجمن پیش رخت جلوه گری شاید اگر حاما ز و گر جان بد دو ام

بلی

بر کس مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن اینجا رد العجز علی الصدر بر کس و بر کس است

که یک جنس که در مصراع اول و یکی در مصراع آخر هر دو یک معنی رد العجز علی الصدر

مطوی و مخبون و مخزول مستفعلن نوع پنجم از رد العجز علی الصدر بر در کم

رسد و او ز نسیم در سحر و از مک در خط و الم آمد از آن

زمان بر مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن اینجا رد العجز علی الصدر بر در و بر آن است

که هر دو از یک مخرج آمده که با اول مصراع اول و یکی در آخر مصراع آخر آمده

رد العجز علی الصدر مجزوء مخبون و مطوی و مخبون مستفعلن نوع ششم از رد العجز علی الصدر

نکشش زنگین ربرو رحم بر این خط اگر چه باز مو ره ز نکش

مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن اینجا رد العجز علی الصدر نکش و نکش که با اول

و آخر بیت آمده و یک حرف بیشتر نکند و از آن نوع متشابه شد

رد العجز علی الصدر مثال مستفعلن نوع دوم از قسم ششم رد العجز علی الصدر در دو

نگار آید هزار در دل ای بنهم مکار مستفعلن مستفعلن اینجا رد العجز

علی الصدر که رو نگار است که حروف بهم نزدیکند و نظیر دو بحر رمل

سالم مستفعلن متفاعلن مانم و تکلم کفر دو هم چنین و هم شد برینها

روز و شب در خط ز ربسم فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

فاعلاتن اینجا کفر و دینم مانم تکلم و چنین هم و روز و شب متضاد است که

دو کلمه یکدیگر را ضد و هر دو که ضد هم اند این را تضاد خوانند رمل مثمن

مقصور مستفعلن مرز و مخ باغ در راغ ز لاله و گل گشته فردوس برین

ز نسیم بستان ما چمن سو چمن گل معطر و دلبس فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

اما تضمین مزدوج آن است که باغ و راغ و جمع دیگر است که هر دو قرینه
باهم نزدیک شدند بحروف سوی زوزان مشغول شدند و هر دو قرینه مختلف
رمل مثمن مسبغ صنعتش کلام جامع که کم شکر و شکایت از فلک بی
اعتبار است چون نماند محنت و غم عمر و دولت برگذار است فاعلاتن فاعلاتن
فاعلاتن فاعلات اینجا کلام جامع است که پاسکر دیگر در وی ربط
نباشد و لیکن تنها طرح کرده بر کشتن غم و محنت و نماندن عمر و دولت
رمل مثمن هم ابیات مجنون عروض و ضرب محذوف و تقطیع صنعتش سیاقة
الاعداد هر دو ابیات هر سه نرود که بیابانی عشق غم عشق بلوا نیاورد چه
است اینجا استعاره در لب و دست مرد و غم بجهت که مراد الف
است دلار وزن مد است رنج او پیری را غم نمود که انتهار اعتبار است
آورده اند رمل مسدس صنعتش حسن مطلع که چاره دل ایجاد
مهرالنور که دیات چاپی بکجو در جوش کوثر فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
اینجا عرض ارکان سحر است ولف و شش تفکر و هواهش در مطلع رمل مخبن
عروض و ضرب محذوف صنعتش حسن تخلص ما بکجا اسبابست
ما و جیدی رود و سر نهندار ساتش مهر خدمت با وشی فاعلاتن
فاعلاتن فاعلاتن فاعلن اینجا غرض ارکان سحر است رمل مسدس عروض
و ضرب محذوف صنعتش حسن طلب مرنجا رای رحجش است
کرد بخت نبی بوس کرم فاعلاتن فاعلاتن فاعلن اینجا عرض برنج حسن است
رسیدی کار رمل مربع صنعتش مدح موجه دو دستان ازاد دلواز
دشمنان ز ایمان گذار فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن اینجا مدح

مزید و سرایی دو دستان و جا گذاری دشمنان که ممدوح را دو سره
مدح گفته شده رمل مشکل صنعتش مراعات نظیر بر عارض دلدارش
گل و لاله کشته دسته خط و خال عنبر تیغ و الف مشک چین کشته
فعلات فعلاتن فعلات فعلاتن اینجا مراعات نظیر عارض و عذار و خط
و خال و گل و لاله و عنبر و مشک است که اینها با یکدیگر مناسبت دارند
مدالله که سریع و خرم و خفیف و مضارع و مجتث و منسرح است اسم مستعمل نیند
را الله که هرکس آینده نیاشند نحو سریع صنعتش تجنیس المتضاد از
بر رخ تو رد کرده شده خار در رهگذار تو خون خار مفتعلن مفتعلن
فاعلات اینجا تجنیس المتضاد کل کشته خار رو غنچه و خار است هر یک دو طرف
دارند که آن گل خار شدن و غنچه خار شدن و غنچه مستغنی
بر وزن جمله از المتضاد سریع مطوی موقوف صنعتش تاکید المدح بما یشبه
الذم سر و زنانه شده منتها سیم بر لیک بود سر و روان شهر مفتعلن
مفتعلن فاعلن تاکید المدح بما یشبه الذم بیان که گفت حسن که حسن
گفت لیکن کس نه پندارد که چیزی در حسنش جدا که در دل آتش حسن روز
را اقرار خوانند در دیگر خصلت که از این بیرون صحت مجرد سریع صنعتش
الثقات در غم او پیر و عاشق زار و زار از بس که غنا کوم
دل هم برار مفتعلن فاعلات مفتعلن فاعلات التفات آن که از غیب بخطاب
آید دوم رجحه خطاب دو ره و درین بیت حرف مطوی کوتاه
صنعتش ایهام ای که زار که بی سرو روانه دی بلی مشکل و فاداد
نامه مکتب خبری مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن اینجا ایهام بر پرندک اخرار

است که اینها هر یک دو معنی دارند که یک بر سبیل ... و یک بر معشوق
بود و یک جزو مصراع و یک جزو دیگر معشوق بود و هر چه از این معنی بود
... از ایهام که به دو ایهام کمال ... بود که ...
... بعضی دیگر دارد و بحر منسرح صدر و ابتدا مطوی و عروض و ضرب مجدوع
و حشو جزوی موقوف و جزوی مطوی مصرع آن تشبیه مطلق از زلف
افشان آمده ... زلف تو باشد مدام ... دیگر بحر مفتعلن
فاعلات مفتعلن اینجا تشبیه مطلق روی و زلف است که ... را
و ... تشبیه کرده است بحر خفیف ... اجزا مخبون مسبغ ...
مشروط چو قدرت ... با تو اگر کشی رخ ... چو رخ ...
اگر کشی ... فعلاتن مفاعلن فعلاتن مفاعلن ... را
که ... را ... و ... بر روی ... است ... شرط ...
رخ ... شرط ... که ...
مشروط ... گویند که در این شرط ... خفیف ... صدر ...
و ... مسبغ تشبیه ... است ... [illegible]
... فعلاتن مفاعلن فعلاتن فعلاتن مفاعلن فعلات ...
... و ... زلف ... معشوق ...
... که ... تشبیه ... گوید ...
خفیف ... صدر و ابتدا ... و حشو مخبون و عروض و ضرب
... مسبغ تشبیه ... جو چشم خواب ... رخ ...
... فاعلاتن مفاعلن فعلاتن ... اینجا تشبیه ...
... که ... و ... است ... تشبیه
... او ... است ... اینجا تشبیه ... آن
گویند که هر یک ... یک جزو مخبون ... مانند ... که در

تشبیه مانند و ... خفیف ... صدر و ابتدا ... و حشو مخبون و عروض
و ضرب محذوف مسبغ تشبیه ... شده ... از آن هم
... شده ... فعلاتن مفاعلن فعلاتن اینجا تشبیه
... که ... است ... روی ... شده ... از
... او که اینها ... مانند است بحر مضارع ... مکفوف ... اجزا
... مسبغ تشبیه ... آن ... باجمیع ... روی
... است ... مفعول فاعلات مفاعیل فاعلات
اینجا تشبیه ... است که ... روی ... تشبیه
که ... که تشبیه ... بحر مضارع صدر و ابتدا اخرب
و حشو مکفوف و عروض و ضرب ... مسبغ ... تشبیه ...
... اجزا ...
مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن اینجا تشبیه ... است که ... مانند
که است ... که ... تشبیه ... مضارع اجزا
اخرب ... مسبغ ... تشبیه ... مع ...
... و ... تشبیه ... است ... صدر ...
مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن اینجا تشبیه ... که ...
که ... چند ... که فعلن فعلن ... اجزا ... آن
... است بحر مجتث ... مخبون مسبغ تشبیه ...
الصفات ... و ... بحر ... [illegible]

بجهت ...

بغیر وقف جایز مفاعیلن فعولن مفاعیلن فعولن مثمن [illegible]
که او را [illegible] گویند [illegible] مجبوب مخذوف عروض و ضرب
مسدس [illegible]   [illegible] آمد [illegible]
[illegible] مفاعیلن فعولن مفاعیلن فعولن [illegible]
[illegible]   [illegible]
تمام [illegible] نظم [illegible] آرند [illegible]
[illegible] آورده [illegible] شد مجبوب مخذوف
عروض و ضرب مجبوب مخذوف مسبغ حشو [illegible] نهال سرو [illegible]
را که باد و تازه و تر [illegible] مفاعیلن فعولن مفاعیلن
[illegible] که باد و تازه و تر است که [illegible] سخن [illegible]
سخن است که نهال سرو [illegible] گشته سرو [illegible]
[illegible] صورت [illegible] نظم [illegible] آورده شد که باد و تازه
و تر [illegible] لطف [illegible] مجبوب [illegible]
[illegible] مخبون [illegible] مخبون مخذوف [illegible] المثل
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
که [illegible] فاعلات مستفعلن فاعلات [illegible]

ادیا

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] سوال و جواب [illegible]
[illegible]
[illegible] سوال و جواب [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] العارف [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] العارف [illegible]

زر دگند آنجا پیدا اند که سبب دخول سو نادیده رنگ زر نقطه با نقطه
در اینجا تحقیق ترتیب که چون می نماید که اکثر از ترتیب چگونه ملک زر شده
می شد بحر متقارب مثمن مقطع زر آورده دوم از روی زر دوی دوار
دوی از زرده ورده دوم ده دوار ده دوم فعولن فعولن فعولن فعولن اینجا مقطع
است و هیچ حروف بی‌نقطه نیست و در فهم آن نیکو است متقارب عروض
و ضرب مقصور مثمن آل مرسل شب نیش تن نیغ نیغ سب
بالشین بیت مستفعلن فعولن فعولن فعولن فعول مرسل است
که حروف اول بیت زر ار از اول تا آخر موسیقی آن نیز زر شده و این بیت
از شش حرف کرده شده ب ت س ش ن ی متقارب
عروض محذوف و ضرب مقصور مثمن رقط مرا زخم شرم جرجال
مسکنم نمکم ای سر جوان ایاغ فعولن فعولن فعولن فعول رقط
سپیدی بود آل الفاظ سیاه است که در هر یک حرف نقطه دار و
یک حرف نقطه ندارد متقارب عروض و ضرب مقصور مثمن حنیف
و لا فیض اگر هست آمد رجب بر بیشی رسد لقریبی کار بیت فعولن
فعولن فعولن فعول خیفا است که الفاظ آن نقطه یکی دیگر نشانه
خیفا سبی را گویند که یک چشم آن سیاه باشد و یک چشم او کبود
متقارب عروض و ضرب محذوف مثمن منقوط سر از ارم همه
عمر و رهرو دوم اگر راح روح رسد ور الم فعولن فعولن فعولن فعل
متقارب مجرد است و مجرد رسالی صنعت آن منقوط نقطه
حنیف تحقیق حنیف فیض حرف بیش لقفعلن فعولن فعلن فعلن

بسم الله

حروف این قطعه دوره محو شده اگر سنت آنم مع تنها حسن لطف ترا
بنده شده و همه دوم خط ترا اسک عین ماگ را فاعلن فاعلن فاعلن
فاعلن اینجا مع است بیان حسن لطف و خط و خال در بیان همه دوم شده که
محجوبی که از الفاظ الفاظ آن جدا شده مثمن تقویم تنها چه حرف نیکو
عدو باغ ارم چو قدت قد قدر چه مفعلن مفعلن مفعلن اینجا مقطع است
که سال ساغ اند و یک و رفتار دو سر که هر سرکوب جوابش قرینی که هر ازم
عبدالله بحر مضارب سالم مثمن تقسیم تنها که یکی خط بر سر دار
با خط معنبر قدر چو عمر بابا نا فاعلاتن فاعلاتن مستفعلن اینجا مثمن است
و صنعت او است مرحبا در تقسیم یا بند که در هر یکی دخنده دار
و اسم آن تقسیم است که نیک و هر یک مجرد صنعت گشته بحر عروض محذوف
مثمن مع و تفریق چو قدت که در مجرور آن سنگ بحر خسرو
قد سرو دو تن بر فعلاتن فعلاتن مفاعلتن اینجا مع آمده باشد که قد او
با عنبر مع که است و هر یک مجرد تفریق که قسم شد او در سر
بحر قریب سالم مثمن مع با تقسیم و مات جمع دوم یک آمد
لکن یار و یک تن پر درد است این یک درد وانده مفاعیلن مفاعیلن فاعلاتن
اینجا سه بیت است که میان دل عاشق و دو یار معشوق مع کرده و تفریق
که تن پر درد است و دل پر درد وانده بحر مرتب اخرب مثمن صنعت آن
مع با تفریق و تقسیم نمی خواند و اینم آنم لب تو شیرین گل و لب
داده و دل کرد مفعول مفاعیلن فاعلاتن اینجا سه باب معشوق و مع کرده

مع و چهره

دو بحر را بیت مکفوف سالم باشد تقطیع کرده و تقسیم کرده که اول مجتث
و آخر مکرر است بعضی اهل عروض گویند که منسرح مخبون است هیچ بیت
و حساب [illegible] در [illegible] [illegible] عنبر
فاعلاتن مفاعیلن مفاعیلن فاعلن که مکفوف است [illegible] [illegible] مقبوض
مکفوف که در [illegible] دو بحر مکفوف [illegible] روش گشت
[illegible] شد که مکفوف عروض و ضرب مقصور مشعث [illegible] [illegible] مقبوض مع
اما مطلع [illegible] شده [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
مجتث [illegible] فاعلات مفاعیل مفاعیل [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] باشد [illegible] [illegible]
بسیاری آید در [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] اخرب [illegible] اخرم و اول [illegible]
اخرب مفعول آید و [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] و جزو دوم مفعول
بود اخرب دوم با مفاعیلن اید سالم با مفاعیل آید مکفوف و با مفاعیلن آید مقبوض
و جزو دوم [illegible] [illegible] جزو سیم با مفعول آید اخرب با مفعول [illegible]
و جزو سیم مفعول بود اخرب جزو چهارم با فعول آید اهتم با فعل آید مجبوب
دار جزو سیم مفعول آید اخرم جزو چهارم با فاع بود ازل با فع بود ابتر
اگر جزو سیم مفاعیل بود مکفوف جزو چهارم با فعول آید اهتم با فعل آید مجبوب
اگر جزو دوم مفاعیلن آید [illegible] جزو سیم با مفاعیلن [illegible] با مفاعیل آید مکفوف
و جزو سیم مفاعیل آید مکفوف جزو چهارم با فع [illegible] اهتم با فعل مجبوب
مجبوب [illegible] اخرم جزو اول مفعول [illegible] شده جزو دوم [illegible]

اخرم [illegible] فاعلن آید اشتر و با مفعول آید اخرب و جزو دوم مفعول [illegible]
جزو سیم با مفعول بود اخرم و با مفعول [illegible] اخرب و جزو سیم مفعول
بود اخرب جزو چهارم با فعول آید اهتم با فعل آید مجبوب و جزو سیم
مفعولن بود اخرم جزو چهارم با فاع بود ازل با فع آید ابتر و جزو دوم فاعلن
بود اشتر جزو سیم با مفاعیلن آید سالم و با مفاعیل آید مکفوف و جزو سیم
سیم مفاعیل بود مکفوف جزو چهارم با فعول اهتم با فعل مجبوب و جزو سیم
مفاعیلن آید سالم جزو چهارم با فاع بود ازل با فع آید ابتر و جزو دوم
مفعول بود [illegible] جزو سیم با مفاعیل آید مکفوف با مفاعیلن آید سالم [illegible]
سیم مفاعیلن آید سالم [illegible] مفاعیل مکفوف جزو چهارم با فعول آید
اهتم با فعل آید مجبوب و اگر جزو سیم مفاعیلن آید سالم جزو چهارم با فاع بود ازل با فع
ابتر مخذوف اول [illegible]



جمع اند او را ای و هستند نام [illegible] و ردف خارج گشتند مردف قافیه و
حرکات [illegible] باز نمایم — قافیه آنست که گویند که از قفا [illegible]
حرکتی که از پس در آید که بنده قفا او است و قافیه در اصل [illegible]
و آخر حرف [illegible] روی گویند و [illegible] از رسن است [illegible]
[illegible] حرف [illegible]
که حرف روی شعر [illegible] و تکرار آن حرف لازم آید [illegible]
[illegible] که روی است [illegible]
که [illegible] گفته اند که قافیه [illegible]
[illegible] حرف [illegible]
[illegible]
اگر [illegible] حرف دیگر [illegible] باشد
[illegible] حرف [illegible] روی [illegible] حرف [illegible]
الف تأسیس و حرف دخیل و حرف قید و حرف ردف [illegible]
و دیگر که بعد از روی آید وصل و خروج و مزید و نایره [illegible]
قافیه — قافیه در اصل [illegible] حرف [illegible] چهار [illegible]
[illegible] حرف تأسیس و دخیل و ردف و قید [illegible] روی
[illegible] وصل و خروج است و مزید و نایره [illegible]
[illegible]
که [illegible] حرکات حروف قافیه [illegible]
[illegible] حرف [illegible]

روی

بسم الله الرحمن الرحیم [illegible]
[illegible]
[illegible]
مفعول مفاعلن فعولن
[illegible]

[illegible]

و از آن چهار حرف که پیش آید [illegible] الف تأسیس و حرف دخیل
[illegible] حرکت [illegible]
[illegible] که الف تأسیس [illegible]
[illegible]
و در [illegible] قافیه حرف [illegible] حرکت است [illegible]
الف [illegible]
[illegible]
[illegible] الف [illegible]
[illegible]
[illegible] از روی آید [illegible] حرف [illegible]
و حروف [illegible] حرف [illegible] الف [illegible]
[illegible] حرف [illegible] ردف آید [illegible]
که آید [illegible]
[illegible] ردف [illegible]
و [illegible] قید [illegible] از ردف آید [illegible]
که [illegible] حرف روی [illegible] حرف [illegible] از حروف [illegible]
[illegible] که [illegible] روی [illegible]
[illegible] از روی [illegible]
[illegible] حرف [illegible] قافیه را [illegible] حرف [illegible]

حرف

دو قید

اول

و آن [illegible]
مفعول مفاعلن فعولن
[illegible]
مفعول مفاعلن فعولن
[illegible]

از چشم مه از جمال تو دور — اینجا را روی و واو را ردف آمده و حرکتی
که پیش از ردف آمده حذو و درین قافیه سه حرف و دو حرکت است
قافیه مردف بها — ای رسته گلک خوبی از نقش عارض مہ می بندد
موی تو شه حبشی — اینجا نون را روی و یا را ردف و حرکتی که پیش از ردف
آمده حذو و درین قافیه سه حرف و دو حرکت است — قافیه مردف
اصلی و زاید — چیست دل غم عشق او داشت — درمان همه تجهیز داد
کمانت — اینجا تا را روی و الف ردف اصلی و شین ردف زاید
و حرکتی که پیش از ردف آمده حذو و درین قافیه سه حرف و دو حرکت است
با قید — ای دیده اثر تو فواید — برده دوره زلف تو مرده
اینجا دال را روی و سین قید و حرکتی که پیش از قید آمده حذو و درین قافیه دو حرف
و دو حرکت است — قافیه موصل — تا که پیغام تو آورد نسیم سحری بکند
خسته دلی در ره تو شرح دل بیماری — اینجا را روی و یا وصل و حرکتی که پیش از روی
آمده توجیه و حرکت روی مجری و درین قافیه دو حرف و دو حرکت است
قافیه با وصل و خروج — هر که در عشق صاحب قدمست — در معامله
عشق محترمست — اینجا میم روی و سین وصل و تا خروج و حرکتی که پیش از روی
آمده توجیه و حرکت روی مجری و درین قافیه سه حرف و دو حرکت است — قافیه
با وصل و خروج و مزید و نایره — ای زلف تو گستاخ چو یک ... بلندیش
اینجا لام روی و سین وصل و تا خروج و شین مزید و حرکتی که پیش از روی آمده
توجیه و حرکت روی مجری و حرکتی که بعد از روی آمده نفاذ و درین قافیه چهار
حرف و سه حرکت است — قافیه با وصل و خروج و مزید و نایره — تم

و حرفی که بعد از حرف وصل آید حرف خروج گویند و تا حرف وصل متحرک
نگردد حرف خروج از پی آن درنیاید چنانچه درین بیت ... کما
روی و یا وصل و میم خروج و حرکتی که پیش از روی آمده توجیه و حرکت
روی مجری و حرکت وصل نفاذ و این قافیه سه حرف و سه حرکت
است و هر حرکتی که بعد از روی آید خفیفا مثل الاوضاء ... و حرفی
که بعد از خروج آید مزید خوانند چنانچه ... و درین صورت که
حرف روی است و میم وصل و شین خروج و تا مزید و حرکتی که پیش
از روی آمده توجیه و حرکت روی مجری و حرکت وصل نفاذ است و این
قافیه سه چهار حرف و سه حرکت است و حرفی که بعد از مزید درآید نایره گویند چنانچه
گستاخ ... که اینجا سین اول روی و سین ثانی وصل و تا خروج
و میم مزید و شین نایره و حرکتی که پیش از روی آمده توجیه و حرکت
روی مجری و حرکت ... نفاذ است و این قافیه پنج حرف و سه
حرکت است و حرف ... حرکت ... و حالی خود دانسته شده اکنون
انواع قافیه ... و حروف و حرکت آن بیان کنیم تا روشن گردد
قافیه مجرد — چو بوی تو ز آزادی سحر — خدا بیزار کند دل را از امل
و ... اینجا را روی و حرکتی که پیش از روی آمده توجیه و درین قافیه
یک حرف و یک حرکت — قافیه مردف تایب — کر ... ز ... روی
دلبر جام گردد دم و جهان ... کام — اینجا میم روی و الف ردف
و حرکتی که پیش از ردف آمده حذو و درین قافیه دو حرف و یک
حرکت است — قافیه مردف بواو — ای ... محبس ...

هر شب بنده چو گرسنه اینجا را روی و سین وصل و ها خروج
و میم مزید و نون و یای آخر نایره و حرکتی که پیش از روی آمده توجیه و حرکت روی
مجری و حرکتی که بعد از روی آمده نفاذ است و درین نه حرف و چهار حرکت
است قافیه با ردف و وصل در ره هجر تو عشق را گر رفیق جز
صبر ملازم کس نبود همدم اینجا را روی و الف ردف و میم وصل و حرکتی
که پیش از ردف آمده حذو و حرکت روی مجری و درین قافیه سه حرف و دو
حرکت است قافیه با ردف و وصل و خروج و مزید هر که از
وصل روی تو [illegible] را آن دل بود به عرف [illegible] اینجا
روی دو او ردف و سین وصل و ها خروج و شین مزید و حرکتی که
پیش از ردف آمده حذو و حرکت روی مجری و حرکتی که بعد از روی آمده
نفاذ و درین قافیه پنج حرف و سه حرکت است قافیه با ردف صاحب ردف
زاید و وصل و خروج و مزید و نایره اگر شب که عشق [illegible]
با جور [illegible] اینجا را روی و الف ردف [illegible]
زاید و سین وصل و ها خروج و میم مزید و شین نایره و حرکتی که پیش از
ردف آمده حذو و حرکتی که روی راست مجری و حرکتی که بعد از روی آمده
نفاذ است و درین قافیه هفت حرف و سه حرکت است اگر دیگر قافیه
که از اینها بگذرد [illegible]
[illegible]
بیان قافیه [illegible]
در اینجا صحبت [illegible] اینجا را روی و الف که پیش از روی
آمده است ردف و الف [illegible] که بعد از روی آمده [illegible]

[illegible]

[illegible] و حرکتی که پیش از ردف آمده حذو و حرکت
روی مجری و درین قافیه چهار حرف و دو حرکت است قافیه [illegible]
[illegible] که [illegible] روی [illegible] عجب [illegible]
[illegible] اینجا را روی و دال و او ردف [illegible]
[illegible] و حرکتی که پیش از ردف آمده حذو و حرکت روی
مجری و درین قافیه چهار حرف و دو حرکت [illegible]
[illegible] اینجا میم را روی
[illegible] و حرکتی که پیش از روی آمده توجیه و حرکت روی
مجری و درین قافیه سه حرف و دو حرکت است [illegible]
چو دایم باده عشق [illegible] اینجا شین
روی و دال و او ردف [illegible] و حرکتی که پیش از ردف آمده
حذو و حرکت روی مجری و درین قافیه چهار حرف و دو حرکت است [illegible]
[illegible] روی آمده [illegible]
[illegible] قافیه [illegible]
[illegible]
قافیه [illegible]
[illegible] قافیه [illegible]
که در قافیه [illegible] اگر فتح بود و اگر ضم و اگر کسره [illegible]
[illegible] و ردیف عبارت است از کلمه که بعد از روی
[illegible] ردف [illegible] ردیف [illegible]

و بیان احوال قافیه با آنچه دیگر که از علم قافیه مختصر لازم است و ادراک آن [illegible]
باشد و کلام [illegible]

قواعد
العروض

بسم الله الرحمن الرحیم و به ثقتی

بعد از حمد و ثنای [illegible] قافیه [illegible] الحمد [illegible] صلی الله علیه و سلم
[illegible] بن [illegible] و [illegible] با [illegible] جلاله
[illegible] که [illegible] را [illegible] که [illegible]
[illegible] تا [illegible] و [illegible] سلام الله [illegible]
از [illegible] که [illegible] که این مختصر [illegible] فی [illegible]
[illegible] از جمله اصحاب [illegible]
[illegible] که [illegible] و [illegible]
است که [illegible] و [illegible] کهنه
چون [illegible] از [illegible]
[illegible] الله [illegible] الاکمل [illegible] و آنکه قافیه
شعرا [illegible] اگر [illegible] در آخر جمع [illegible] شد
[illegible] بشرط آنکه مستقل نباشد در لفظ بلکه جزو کلمه باشد
[illegible] و بعضی [illegible] گفته اند که قافیه است و بعضی
[illegible] گویند [illegible] مستقل در آخر همه ابیات
[illegible] از [illegible] مردف باشند [illegible]
است [illegible] حروف قافیه [illegible] چنانکه گفته اند [illegible]

و اما [illegible]

در قافیه [illegible] و دخیل و وصل و خروج و مزید و نائره و [illegible]
آخرین حرف اصلی است از قافیه با آنکه [illegible]
[illegible] از الف تأسیس [illegible] و [illegible]
[illegible] حرف [illegible] الف و واو و یا اگر [illegible] بشرط آنکه [illegible]
واقع شده [illegible] که [illegible] باشد
باشد و هر قافیه که مشتمل باشد بر ردف [illegible] از حروف خوانده [illegible]
را [illegible] اگر در میان ردف و روی حرفی ساکن زیاده باشد [illegible]
ردف [illegible] گویند چنانکه گفته اند [illegible]
[illegible] و [illegible] روی [illegible] و [illegible]
ردف [illegible] گویند و الف و واو و یا ردف [illegible] گویند
قافیه [illegible] ردف مرکب باشند چنانکه گفته اند [illegible]
[illegible] ترتیب [illegible] و ردف
ردف [illegible] است چنانکه [illegible] اند ردف [illegible]
[illegible] و [illegible]
[illegible] و [illegible] و [illegible] و [illegible]
و [illegible] و [illegible] و ردف [illegible]
واو و یا باشد [illegible] معروف و مجهول [illegible] معروف [illegible]
که ضمه و کسره [illegible] واو و یا را اشباع تمام کنند باشد چنین [illegible]
و آنکه اشباع تمام نکنند [illegible] بلکه [illegible]

ردف [illegible]

ردف [illegible]

و حرف ثابت و حروف و مجهول را در ردیف [illegible] گفته اند چنانکه
[illegible] است و [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] که [illegible] الفش [illegible] است
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] و مجهول [illegible] کلمات
[illegible] که [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] گفته [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] دارد [illegible] جواب دارد [illegible]
دارد حرف [illegible] را اگر [illegible] از ردف که پیش از روی [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] است [illegible] [illegible] از [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] و حروف [illegible]
فارسی [illegible] است چنانکه گفته اند که حروف [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] باشد [illegible]
[illegible] [illegible] و [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] قافیه [illegible] [illegible] [illegible] حروف [illegible]
باشد [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] الف است [illegible] [illegible] [illegible]
باشد [illegible] قافیه [illegible] [illegible] الف [illegible] [illegible]
[illegible] چنانکه [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] بخلاف [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] حرف است

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] حرکه [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] حرکه [illegible] که [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] حرکه قافیه
[illegible] چنانکه گفته اند رس و اشباع و حذو و توجیه است
[illegible] مجری و نفاذ حرکه ما قبل [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] اشباع حرکه دخیل [illegible] [illegible] [illegible]
چنانکه [illegible] [illegible] چنانکه [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
چنانکه [illegible] [illegible] [illegible] زلف [illegible] [illegible]
[illegible] حرکه ما قبل ردف [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] باشد [illegible] [illegible]
اختلاف [illegible] [illegible] چنانکه کمال اسماعیل [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

در دیده از آن گرد آب همی گردانم   تا در دو چشم قرار نیست
حرکت ما قبل روی را که بعد از آن دخیل بود مختلف کنند کفر فرض
که حرکت ما قبل حرف وصل چنانکه از آن آمده بود گرد
مطلع این است   ای سلسله ای گشاده از روی چو خیری
در نقش ... زلف   در صد ... سر را
ساری ... ره قرین   هر که زروی ... خلاف است
اختلاف ... در ... حروف وصل ... حرکت باشد
چنانکه ... اند   تا ... درانم   ... جراحم
حرکت وصل است و حرکت خروج و مزید و ... سلام ... و
... حرکت ... در ... ب   تا ... و دیده
... ان   ... روند ... آ ... ان
باب اندر ... هر قافیه که در لفظ آخر او ... باشد
... را که آخر ... ساکن باشد
و ... متحرک   از ... خوانند و اگر ... متحرک است
... ساکن باشد و اگر ... متحرک ... ب ... و ...
حرف متحرک ... و ... خوانند ... عجم ... ب
و جمع ... ب ... مرکز است   ... متراد ف
... اند   ... ازلف قافیه ... جمیع حروف
ساکن باشد و حرف وصل ... الاطلاق ... باشد
... اگر حرف قافیه ... مع ...
... و اگر ... حرف ...

کنند مثلا مقید ردف یا حرف قید ... ورود ...
اگر از حروف قافیه حرف ... جمیع روی و
دلبری ... مطلق مقید گویند و اگر حروف قافیه حرف
دیگر دارد بالا ... مطلق ردف و
خروج و مزید و نایره گویند   عیوب قافیه چهار است کفا
و سناد و ایطا و اقوا   ... حرف روی ... بجز
که قریب المخرج باشد ... ط و ...
... حرف ... چنانکه ... و ...
و ... همه گویند ... و ... آن
و ... ناپسند ...   اختلاف ردو ...
چنانکه ... در ... قافیه جمع کنند ...
ردف ... باشد ... و ...
... اعاده کلمه قافیه است ...
... تکرار ... و ...
... دو حرف ... جمع ...
و ... و ... و ...
... جمع ... ساکن ...
... ال ... جمع ... و ...
... در آخر ابیات ... معنی ...
... حرف ... الطا ... ان ...

که حرف قافیه الف باشد [illegible] و در قصیده [illegible]
بقدر آنکه [illegible] اند درین نوع قافیه [illegible] باشد
[illegible] است [illegible]
بعد زوال [illegible] حاجب [illegible]
اختلاف [illegible] چنانکه دور و دور [illegible]
[illegible] کنند قافیه [illegible] معمول
معمول [illegible] که [illegible]
قافیه [illegible] معمول [illegible]
[illegible] و لفظ [illegible] چنانکه لفظ است [illegible]
بالفظ [illegible]
در یک قافیه جمع [illegible]
[illegible] چنانکه [illegible]
[illegible] لفظ [illegible]
[illegible]
قافیه [illegible] حرف [illegible]
[illegible] چنانکه گوید [illegible]
[illegible] تاریخ [illegible] الحجه [illegible] تمام شد کتاب
قافیه بعون الله الملک الوهاب

[illegible]

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحیم

اعلم اول [illegible] که از سمت مشرق در شمال [illegible] پس مغرب [illegible] شمال [illegible]
و ملک [illegible] قطع کند [illegible]
[illegible] ۱۴۹ [illegible] شهر [illegible]
آباد [illegible] عظیم است [illegible] آتش [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] آتش [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] اقلیم پنجم ابتداء آن از مشرق [illegible] بلاد [illegible]

[illegible]

[illegible] کثرت بناء [illegible]

اقلیم ششم ابتداء آن از مشرق [illegible]

[illegible]

اقلیم هفتم ابتداء آن از مشرق [illegible]

[illegible]

اقلیم [illegible] ابتداء آن از مشرق [illegible]

[illegible]

[illegible] اقلیم

ذکر [illegible] اقلیم ٧

[illegible] اقلیم هفتم ابتداء آن از مشرق [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

در بیان صفات و بروج حروف ملفوظی و حروف [illegible] بدانکه حروف ملفوظه [illegible] مانند الف [illegible]
[illegible] واحد [illegible] الله الا هو [illegible] حقیقی و اسم اعظم ذات [illegible] اسم [illegible]
اسم اعظم [illegible] است [illegible] صفات جلالیه و جمالیه [illegible] است [illegible]
[illegible] ملک [illegible]
[illegible] القرآن
[illegible] الکریم [illegible] حکیم [illegible] علیم [illegible]
[illegible]

اصل از قسم چهارم [illegible] علم [illegible]
[illegible] صاحب [illegible]
[illegible]

درازست — احمد آباد [illegible] مدینه [illegible] شهر [illegible] محمد شاه [illegible] تاتاریان
ساخته [illegible] حمام [illegible] گویند [illegible] — احمد آباد [illegible]
[illegible] خانه [illegible] — [illegible] از بلاد [illegible]
[illegible] — اخلاط شهر [illegible] مدینه [illegible] و [illegible]
[illegible] از اقلیم [illegible] — اران [illegible]
[illegible] گفته [illegible]
معروف [illegible] و [illegible]
روم [illegible]
[illegible]
اردبیل از اقلیم رابع و در وسط واقع [illegible] صاحب [illegible]
[illegible]
[illegible] خانه [illegible]
[illegible] — اردوباد [illegible]
[illegible] — اردستان [illegible]
[illegible]
[illegible] از اقلیم [illegible] اصفهان شیخ [illegible] جمال الدین صاحب [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

اردکان نام دو قصبه است یکی از اقلیم [illegible] خوب [illegible] است [illegible]
[illegible] قصبه ایست [illegible] خوب [illegible]
[illegible] — اردلان گویند نام طایفه ایست از طوایف کرد [illegible]
[illegible] — ارجیش [illegible] بزرگ است از اقلیم [illegible]
[illegible] — ارزنة الروم شهری بزرگ و مدینه ایست ترک گویند [illegible]
[illegible] — ارزنجان [illegible]
[illegible]
[illegible] — ارم [illegible]
[illegible] — ارسنجان [illegible]
[illegible] — ارس نام رودیست [illegible]
[illegible] ارزنة الروم [illegible]
[illegible]
[illegible] — ارمن نام ولایتیست [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

اصفهان [illegible]

اصطخر [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

... بحری [illegible] صاحب [illegible] که بر ساحل [illegible] است [illegible] بصره و [illegible]

[illegible]

[illegible] و [illegible] عرض [illegible] طول [illegible]

[illegible] جامع [illegible] که آب [illegible]

[illegible] و [illegible] بحر [illegible]

[illegible] بدخشان ولایتی است معروف و [illegible]

[illegible] معروف و مشهور است [illegible] دار الملک [illegible]

[illegible]

[illegible] برهانپور [illegible] دار الملک [illegible] نظام شاه [illegible]

[illegible] بحر [illegible] عظیم [illegible] قدیم [illegible]

[illegible] اقلیم [illegible]

[illegible] اقلیم سیم [illegible] عرب [illegible]

[illegible]

[illegible] شهریست [illegible] و در عهد حضرت [illegible]

[illegible] شهریست [illegible]

[illegible] اقلیم [illegible] عرض [illegible]

مرو شاهجان [illegible]

دار الملک خراسان [illegible]

[illegible]

[illegible] اقلیم [illegible]

بصره شهریست [illegible] در سنه پانزده هجری در زمان خلافت عمر عتبه بن غزوان آن شهر را بنا نهاد [illegible]

[illegible] اقلیم [illegible]

[illegible]

[illegible]

آب [illegible]

طرف غربی دجله [illegible]

[illegible] صاحب [illegible]

[illegible] یعقوب [illegible]

[illegible] اقلیم سیم

بجهت آنکه هر شهری و بلدی ... در کنار رود یا دریا واقع شده ... [illegible] ... سوم بنگاله ... [illegible]

و ... [illegible] ... مشهور است ... [illegible] ... و قصبات ... [illegible]

... [illegible] ... ولایات ... [illegible]

... [illegible] ... و جاری ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ... و بیشتر ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ... سیوم ... [illegible]

قصبات خوب و شهرهای ... [illegible] ... فارس ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

در تعریف بنارس ... [illegible] ... معبد عام است آنجا ... [illegible]

و ... [illegible] ... است ... [illegible]

[illegible]

نام ... [illegible] ... است ... [illegible]

در ... [illegible] ... است ... [illegible]

نام ... [illegible] ... است ... [illegible]

[illegible]

[illegible] ... برج ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... است ... [illegible]

در تعریف ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] فارس است [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] تاتار نام طایفه ایست [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

تبریز [illegible] دو [illegible]

[illegible] است [illegible]

[illegible]

عبارت [illegible]

[illegible] عمارت [illegible]

[illegible] عمارت [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الملک [illegible]

[illegible]

[illegible]

مضافات اوست [illegible] سلیمان [illegible]

[illegible] سلیمان [illegible] نظام [illegible]

[illegible] سلطان [illegible]

[illegible]

[illegible] الملک [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ترکستان ملکی است مشهور [illegible] از اطراف شرقی [illegible] و مغولستان [illegible] جانب مغرب [illegible]
شمال [illegible] است [illegible]
[illegible]
[illegible] زبان [illegible]
اکثر اهل [illegible] حنفی مذهب [illegible]
اسلام [illegible]
[illegible]

بالوستان مشهور است شهری [illegible] حسن [illegible] بسیار بوده [illegible] کوچه [illegible] حسن [illegible] است
که [illegible] بسته بودند [illegible] آسمان [illegible] توران [illegible] معروف [illegible] حروف
محدود است از جنوب [illegible] ایران [illegible] دشت قبچاق [illegible] ترکستان و [illegible]
و از مغرب [illegible] الملک [illegible] کشت [illegible] را
توران [illegible] سمرقند [illegible] جمع [illegible] است
[illegible] طایفه است [illegible] قریب [illegible]
[illegible] بیت المقدس قریب [illegible] است
[illegible] مذهب [illegible] است [illegible]
جابلقا و جابلسا [illegible] مشرق [illegible] مغرب [illegible]
[illegible] جابلقا و جابلسا [illegible]
[illegible] جابلقا [illegible] شیخ [illegible]
[illegible] جابلقا [illegible] مشرق [illegible] مغرب [illegible] است
[illegible] عالم [illegible] جابلسا [illegible] عالم [illegible]
[illegible] مغرب [illegible] است
عالم [illegible] است [illegible] جابلقا [illegible] جابلقا [illegible]
[illegible] عالم [illegible] است

جام نام شهری است [illegible] است [illegible] بوده [illegible]
[illegible] قریب [illegible] قریه معموره [illegible] مذهب
و [illegible] قریب [illegible] حسن [illegible]
[illegible] صاحب [illegible]
[illegible] جلیل [illegible] الرازی [illegible] جاجرم [illegible]
جاجرم [illegible] است [illegible] جبل [illegible] است
و [illegible] قریه معموره [illegible]
[illegible] اصفهان [illegible]
[illegible] طرف [illegible] است [illegible]
حکیم [illegible] حکیم [illegible]
و [illegible] صاحب [illegible] است
[illegible] اول [illegible]
و [illegible] قریب [illegible]
قبر حضرت [illegible] جرجان [illegible]
و [illegible] است [illegible]
هزار [illegible] قریه معموره [illegible] است [illegible]
جرجان [illegible] امام [illegible] جعفر صادق [illegible] است

جزیره در لغت عرب جایی را گویند که اطراف او را آب احاطه کند جمع جزیره جزایر است ــ جگنات بکسر جیم و سکون
کاف فارسی [illegible] نام بتی است در هند [illegible] بتخانه عظیم الشأن است [illegible] آن بت [illegible] شهر را
جگنات [illegible] خوانند مشهور [illegible] در [illegible] بلاد است قریب [illegible] باب [illegible] و عجایبات
[illegible] جگنات [illegible] و [illegible] بحری [illegible] خوانند [illegible] و [illegible] است
[illegible] غالب [illegible] مانند [illegible] حیث [illegible] ملوک [illegible] آن بت [illegible]
[illegible] روز [illegible] آن بت را [illegible] [illegible] که [illegible]
[illegible] ها [illegible] شهر [illegible] عظیم [illegible] جگنات [illegible] آن بت [illegible] آن
بت [illegible] بزرگ [illegible] عظیم است [illegible] هزار [illegible]
هزار [illegible] و [illegible] خود [illegible] و [illegible] [illegible]
[illegible] در جگنات [illegible] سبحان [illegible] اعتقاد [illegible] است [illegible]
عقلا [illegible] ــ جلایر نام طایفه [illegible] از طوایف ترک [illegible]
ختا [illegible] در [illegible] ترکستان [illegible] طایفه [illegible]
[illegible] ــ جوز [illegible] نام طایفه [illegible] ترکمان [illegible] قدیم [illegible] ملوک [illegible]
[illegible] ــ جندق [illegible] نام [illegible] [illegible] کوهستان
[illegible] و [illegible] معموره [illegible] مذهب [illegible]
[illegible] ملوک [illegible] [illegible] القاب [illegible]
این [illegible] ــ [illegible]

[illegible] جهرم بفتح جیم [illegible] از توابع [illegible] قسم
[illegible] مذهب [illegible] [illegible]
جهرم بفتح جیم [illegible] شهر [illegible] و [illegible] [illegible]
[illegible] حرارت [illegible] قدیم [illegible]
[illegible] و [illegible] مذهب [illegible]
[illegible] [illegible] معروف [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ــ [illegible] [illegible]
[illegible] مذهب ــ [illegible] بفتح جیم [illegible]
حضرت [illegible] حضرت یعقوب [illegible] علیهم السلام [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ــ [illegible] معروف [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

دو بار طالس در جانب جنوب بولایت عراق و از جهت شرق تا بعض طبرستان و مازندران و از جهت مغرب
تا کنار [illegible] طالس [illegible] و [illegible] طالس و [illegible]
[illegible] است [illegible] بحر [illegible] از بلاد
الجایت و دوازده [illegible] است [illegible] معروف [illegible]
نوشته چنانکه [illegible] حساب [illegible] شهر [illegible]
معتصم [illegible] چاچ از بلاد [illegible]
قدیم [illegible] خوب [illegible] چنانکه [illegible] بسیار [illegible]
چرکس کرزست معروف و بکثرت جبال و قلل مشهور است [illegible]
و چهارم است [illegible] چین [illegible] معروف
از اقلیم اول و دوم و سیوم [illegible] چین [illegible]
و جنوب [illegible] چین [illegible]
تا [illegible] مغرب [illegible]
و چین [illegible] است [illegible]
و جنوب ملک ایران اتفاق [illegible] طرف [illegible] است [illegible]
و بعضی [illegible] است [illegible] و [illegible]
از [illegible] است [illegible]
کابل [illegible] سیوم از طرف [illegible] تبت [illegible]

[illegible]

آمده [illegible] مردم [illegible] بسیار [illegible] است [illegible] مردم چین [illegible] و [illegible] پنیال [illegible]
و [illegible] پنیال [illegible] ملک چین [illegible] بکثرت خلایق [illegible] است [illegible]
[illegible] و [illegible] ملک چین [illegible] است [illegible]
طرف [illegible] است [illegible] چنانکه [illegible]
از [illegible] اسلام [illegible]
[illegible] چین [illegible]
و [illegible] اهل چین [illegible] اعتقاد [illegible] چنانکه [illegible]
چین [illegible] اتفاق [illegible] طرف [illegible] حضرت آدم [illegible]
[illegible] اسلام [illegible] اعتقاد [illegible] آدم [illegible]
[illegible] زمین و آسمان [illegible]
حضرت [illegible] اسلام اتفاق [illegible] حضرت [illegible] است [illegible]
[illegible] حضرت [illegible]
روایت [illegible] آنحضرت [illegible] حضرت آدم [illegible]
[illegible] حضرت [illegible] آدم [illegible] حضرت [illegible] آدم [illegible]
[illegible] حضرت [illegible] روایت [illegible] آنحضرت [illegible]
[illegible] عالم [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] طبرستان [illegible] اول [illegible]

[illegible] هر یک از ولایات مشهور است [illegible]

[illegible]

[illegible] حضرت [illegible]

[illegible] خفر [illegible]

فارس [illegible]

[illegible]

[illegible] فارس [illegible] عراق [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] جمال الدین [illegible] فخر الدین [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] حافظ [illegible]

[illegible] شیخ [illegible]

[illegible]

[illegible] در بلاد [illegible]

از عارفی سؤال کنند [illegible] الصوفی لا مذهب له [illegible]

[illegible]

مقام و [illegible] که صوفی ابن الوقت [illegible] ابو الوقت [illegible]

[illegible] تخلقوا باخلاق الله [illegible]

در مقام [illegible] اول المسلمین [illegible]

الغیب الاهوت نظم [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] کامل الصفات [illegible]

[illegible]

[illegible] و الله [illegible]

دیگر [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

و از آنکه بزرگان ... خراسان ... [illegible]

[illegible]

[illegible] اقالیم [illegible]

[illegible]

قبچاق ... معروف [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

اگر زهد کاری است حسنه

مهر او [illegible] حسنه

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

و غیر ایشان [illegible] که در طریقه با صحت و عبادت [illegible] مقدم [illegible] داشته‌اند و [illegible] علوم دینی [illegible] عبادت و صاحب
[illegible] و علوم [illegible] [illegible] الله [illegible] تصانیف کرده و در [illegible] صوفیه
شمرده [illegible] ایشان [illegible] مشهورتر بوده [illegible] اولاد [illegible] تصانیف [illegible] علما [illegible]
از برکات [illegible] معرفت [illegible] [illegible] مولانا محمد [illegible]
صوفیه [illegible] طلق [illegible] [illegible]
[illegible] صوفیه [illegible] علما [illegible] اعتماد [illegible] صوفیه [illegible]
[illegible] مولانا محمد تقی [illegible] اسناد [illegible] علما [illegible]
[illegible] و مولانا [illegible] [illegible] [illegible]
صوفیه [illegible] [illegible] احوال [illegible] احوال
[illegible] [illegible]
[illegible] در عدة الداعی [illegible]
[illegible]
[illegible] مولانا محمد [illegible]
[illegible] مولانا محمد [illegible]
[illegible] مولانا محمد [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] صوفیه [illegible]
کتاب [illegible] مولانا [illegible]
و [illegible] صوفیه [illegible]
[illegible] ۱۲۴۴

من اتباع [illegible]